

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА 51 -ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

11.11
10

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.87, ал.1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал.1, т.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите, заедно с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Наталия Гораз Кочалинов
Цорко Ана
Коста Георгиев Стоянов
Анжи Кирова Славич
Елица Янкова Янкова
Димчо Димитров Димитев
Ивайло Георгиев Чорба
Славо Янков Чорба
Мargarита Мараева
Ивайло Василев Янков
Ванелия Радева Корнава
Димитър Валентинов Гирев

Крессио Стоянов Вразес
ЛАНМЕА ПЕТРОВ ПЕТРОВ

Веселин Миснев Вемев
Константина Венциславова Петрова

Знамен Воянов Зенанов

Петър Николаев Петров
Мицела Ангелов Димитрев

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ

Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.81 от 6 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.34 от 6 Април 2001г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.108 от 14 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.47 от 10 Май 2002г., изм. ДВ. бр.74 от 30 Юли 2002г., изм. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.42 от 9 Май 2003г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2003г., изм. ДВ. бр.84 от 23 Септември 2003г., доп. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., доп. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2004г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.18 от 25 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.77 от 27 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., попр. ДВ. бр.66 от 15 Август 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.22 от 13 Март 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.52 от 6 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.95 от 1 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.61 от 6 Август 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.28 от 5 Април 2011г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. ДВ. бр.80 от 14 Октомври 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 29 Ноември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.26 от 21 Март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 13 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.17 от 6 Март 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 31 Юли 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., изм. ДВ. бр.51 от 5 Юли 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.52 от 8 Юли 2016г., изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 3 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.55 от 3 Юли 2018г., доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 27 Ноември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 13 Декември 2018г., изм. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 26 Март 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.61 от 2 Август 2019г., изм. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.44 от 13 Май 2020г., изм. ДВ. бр.52 от 9 Юни 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 1 Декември 2020г., доп. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022г., изм. ДВ. бр.96 от 2 Декември 2022г., изм. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г., доп. ДВ. бр.66 от 1 Август 2023г.

§1. Чл. 198а се изменя по следния начин:

1. В ал. 3 след думите „се приемат от“ текста се заличава и се добавя текст със следното съдържание: „общинския съвет на съответната община.“
2. Ал. 5 се изменя така:

Чл. 198а, ал.5. „Решението за прекратяване на съществуването на обособената територия се приема от общото събрание на асоциацията по ВиК или от общинския съвет на съответната община.“

3. Създава се нова ал. 6 със следния текст:

Чл. 198а, ал. 6. Решението за присъединяване или напускане на обособена територия се приема от общинския съвет на съответната община.

4. Създава се нова ал. 7 със следния текст:

Чл. 198а, ал. 7 – При напускане на общини от съответна обособена територия се формират нови обособени територии съвпадащи с административните граници на съответните общини, формиращи обособената територия.

§2. В чл. 198в, ал. 9 след думите „ал.7“ се поставя точка, а текстът „с изключение на решенията за промяна в границите на обособената територия, които се приемат с единодушие“ се заличава.

§3. Чл. 198л, ал.1 се изменя така: "В и К операторите определят диференцирани цени за групи потребители за услугата "доставяне на вода на потребителите и/или на други ВиК оператори", съобразена със способа за осъществяване на водоснабдяването и съответстващите разходи“.

§4. Чл. 198л, ал. 2 се изменя така: „Цената за В и К услугата "отвеждане на отпадъчни води и пречистване" се определя диференцирано за различните групи потребители в зависимост от степента на замърсеност по реда на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и актовете по неговото прилагане.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§5. В закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги се създава нов параграф: Чл. 14, ал. 2 се изменя така: „В и К операторите прилагат принципа на ценообразуване на В и К услугата "доставяне на вода на потребителите и/или на други В и К оператори" съгласно Закона за водите. Цената на услугата "отвеждане на отпадъчните води и пречистване" се определя диференцирано за групи потребители в зависимост от степента на замърсеност по реда на този закон и актовете по неговото прилагане.“

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Голубов Костадинов
Цоргов Павел

Костя Георгиев Сотожков

Ангел Николаев Саврев

Емил Янков Янков

Димчо Димитров Димидо

Убайно Георгиев Ефев

Светко Ангелов Мезунт

Маргарита Мареев

Младина Василев Тачев

Розалина Радева Чернатева

Александер Валентинов Гурев

Кристина Стояков Кривев

Гангел Петров Петров

Веселин Милков Вешев

Константина Везуничева Петрова

Златин Цветан Златин

Петър Николаев Петров

Никола Ангелов Димитров

МОТИВИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите

С настоящия законопроект се предлага промяна в реда и начина за излизане на общините от водните асоциации, когато те се явяват неефективни за тях в случаите, когато за самата община, желаеща напускане, не произтичат благоприятни последици от членуването ѝ във ВиК асоциация, като напр. липса на финансиране за подмяна и ремонти на водопроводни обекти; неподобряване качеството на услугата „водоподаване“; драстично увеличение на цената на водата, определено от ВиК асоциацията; без гаранции за реални инвестиции и др. Най-драстичната загуба за общините от членуването във ВиК асоциация е, че им се отнема общинското имущество (активът), но без водната асоциация да поеме пасивите. По този начин изключително много са увредени интересите на гражданите в съответната община, а същевременно законът не позволява излизането от обособеното територия без постигане на единодушие на общото събрание на асоциацията. Въпреки многократните опити от страна на различни общини да напуснат обособената територия или да създадат отделна, или да започнат членство в друга асоциация, такива единодушни решения не се взимат и тези общини са в неопределено и неясно положение във ВиК сектора, което води единствено до загуби. От няколко години различни общини буквално излизат на бунт от страна на местните им управляващи и граждани, с искане да напуснат водните асоциации, тъй като общинските им ВиК фалират, но същевременно са подложени на безпрецедентен натиск за консолидиране и принудително държани в общ воден оператор, а последиците са завишени в пъти цени на водата без инвестиции в областта на водопреносната мрежа. Всичко това е в абсолютно нарушение на обществените интереси.

Към момента Законът за водите и ПОДАВИК (Правилник за организацията и дейността на асоциациите по ВиК) не предвиждат ред и начин за излизане от асоциацията по ВиК, с изключение на отпадането, което означава санкционно прекратяване на членствени права. При така приетото законодателство, ако дадена община по свое желание поиска да напусне асоциацията, това би било възможно, но само и единствено, ако на общото събрание на асоциацията се гласува нейното отпадане и то – само с единодушие на всички членове на общото събрание. Въпреки исканията на много общини в това отношение, досега няма случай, в който някоя асоциация по ВиК да е освободила община от членството ѝ. При такъв липсващ ред и начин община по свое желание, с решение на общинския ѝ съвет, да напусне доброволно водна асоциация, се нарушава водещ принцип в облигационното право, че никоя страна не може да бъде държана принудително обвързана в едно правоотношение, чиито последици тя не желае да настъпват. По този начин Законът за водите, който се явява специален, изключва прилагането на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), както се нарушава и Европейската харта за местно самоуправление. Тези обстоятелства от своя страна противоречат на Конституцията, тъй като самоуправлението е основно право на гражданите и най-близкото ниво на демократично

управление. Местното самоуправление се изразява в местно решаване от общинския съвет на въпроси и проблеми от различно естество и в различни отрасли, като едни от тях са въпросите по благоустрояване и комунални дейности – водоснабдяване, канализация, електрификация и други.

Асоциациите по ВиК не могат да взимат решения относно приемане на общини като техни членове, без да е направено волеизявление от страна на общинските им съвети за това. Съгласно чл. 9 от ЗМСМА, общините могат да се сдружават на доброволен принцип. Тази възможност за сдружаване е конституционно уредена и кореспондира с принципа за местното самоуправление. Според решения на български съдилища, асоциациите по ВиК са публични корпоративни дружества, които възникват по силата на специален закон и същите нямат качество на граждански сдружения по смисъла на ЗЮЛНЦ, поради това не са приложими разпоредбите, касаещи прекратяването на членство в такова дружество. Целта на така създадените асоциации, предвид разпоредбата на чл. 198б, т. 2 от ЗВ, е управлението на ВиК системите на дадена обособена територия, разпределена между няколко общини, респ. АВИК изпълнява функциите на общински съвет относно това управление, когато обособената територия обхваща няколко общини, което считаме, че ограничава правото на общините да използват своята собственост в интерес на териториалната общност и това да става чрез общинският съвет като орган на местното самоуправление. С формирането на съответната асоциация, се обособява и територията, на която ще се осъществяват дейностите по чл. 198а и сл. от ЗВ. Това са дейностите по управлението, планирането и изграждането на В и К системи и предоставянето на В и К услуги. Тези дейности безспорно засягат всички граждани засягат интереса на всеки един от гражданите в тази територия. Асоциациите имат редица права и задължения по закона. Основното е да приемат обща стратегия по планирането и изграждането на ВиК системи и предоставянето на ВиК услуги. В изпълнение на това те могат да изработват проекти, да изграждат обща ВиК инфраструктура, да кандидатстват за общо финансиране, или подпомагане от държавата и т.н. Но когато това не се случва, когато до по-малките общини не достигат финансови средства, когато умишлено се фалират общински ВиК предприятия, за да бъде принудена съответната община да стане член на АВИК; когато не се инвестира във водопреносна инфраструктура; когато цената на водоподаването се увеличава с 200%, а качеството на услугата не е по-добро, тогава това се явяват обстоятелства по нарушени обществени интереси, което противоречи на функциите и задълженията на водните асоциации. В такъв случай, законът следва да даде право на ощетената и недоволна от членството си община, да напусне АВИК и обособената територия доброволно с решение на общинския съвет.

Въз основа на гореизложеното е необходимо Законът за водите да бъде изменен по отношение прекратяването на членството в дадена асоциация по ВиК, като се предвиди самостоятелна компетентност на общинските съвети за вземане решения за прекратяване на членството. За по-добра правна сигурност, редът за това да бъде следният:

1. Решение на общинския съвет за присъединяване към друга асоциация по ВиК. С такова решение на общинския съвет, да се заяви членство, което да се подложи на гласуване от общото събрание на АВИК, каквото е и към момента изискването на закона, но всички решенията на общото събрание на асоциацията да се взимат с мнозинство от три четвърти от гласовете на присъстващите, а не както до момента – единствено само с единодушие по отношение на напускане на обособената територия.

2. След постановяване на решение от общото събрание за приемане в друга асоциация по ВиК, общинският съвет със свое решение да прекрати членството в асоциацията, в която се членува към момента, като членството се прекратява, без да е необходимо това решение на ОБС да се подлага на гласуване от общото събрание на асоциацията по ВиК.

Съществуващият в момента принцип за определяне на единна цена на ВиК услугите в обособена територия засяга пряко интересите на потребителите на В и К услуги, което налага и неговата промяна с настоящото предложение. Не е приемливо потребители от дадена обособена територия, до които питейната вода достига по гравитачен или по комбиниран помпажно-гравитачен способ, съответно със значително по-малки разходи от страна на В и К операторите, да заплащат за доставяне на вода еднаква цена заедно с потребителите от същата обособена територия, към които водата се подава изцяло чрез помпажен способ.

Макар В и К операторите разбираемо да предпочитат единната цена, защото имат по-ясна прогноза за своите приходи за конкретен период от време и по-големи печалби, въпросната единна цена се формира в ущърб именно на потребителите, които би следвало да заплащат по-ниски суми за доставяне на вода. На практика чрез принципа за единната цена последните плащат чуждите разходи със собствени средства, което води до неравностойното им положение спрямо другите потребители на услугите на съответния ВиК оператор.

Чл. 7, т. 5 от ЗРВКУ дава възможност на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), при осъществяване на дейността си по регулиране цените на В и К услугите, да отчита нуждите на потребителите, които поради географски, теренни или други причини се намират в неравностойно положение спрямо останалите.

Единното ценоопределяне за доставяне на вода на потребителите в обособената територия води до това десетки хиляди домакинства, захранвани чрез гравитачно или комбинирано водоснабдяване, де факто да се намират в неравностойно положение по отношение на заплащането на услугата спрямо онези потребители, захранвани чрез помпажно водоснабдяване.

Така, както действащите към момента разпоредби на чл. 198л, ал. 2 от ЗВ и чл. 14, ал. 2 от ЗРВКУ дават възможност за диференцирано ценообразуване на В и К услугата "отвеждане на отпадъчни води и пречистване" за групи потребители в зависимост от степента на замърсеност, логично и в духа на закона е същият принцип да се приложи и по отношение на доставянето на вода в зависимост от способа, чрез който тя се подава

към потребителите и свързаните с него действителни разходи от страна на ВиК операторите.

Гореизложеното становище кореспондира и с разпоредбата на чл. 13, ал. 1, т. 4 от ЗРВКУ, където се посочва, че при изпълнение на правомощията си за регулиране на цените на В и К услугите, КЕВР се ръководи от "съответствието между цените за населените места и действителните разходи за предоставяне на В и К услугите".

Действителни разходи на ВиК операторите са свързани най-вече с разходите за електроенергия за захранване на помпените станции. Годици наред потребителите, жители на населени места, където водата достига чрез гравитачен или комбиниран способ, заплащат същата цена за доставка на питейна вода както и онези, до чиито населени места водата се подава изцяло чрез помпажен способ. Това обстоятелство противоречи на заложения в чл. 13, ал. 1, т. 4 от ЗРВКУ принцип за съответствие между цените за населените места и действителните разходи за предоставяне на ВиК услугите от страна на ВиК операторите, което налага и настоящото изменение на Закона за водите с цел уеднаквяване принципа за определяне на ценообразуването.

Проблемът за несправедливото формиране на сметките за доставяне на вода е дал основание на стотици български граждани безрезултатно да сезират различни институции. Тези граждани продължават да заплащат стойността на електроенергията, включена в цената на водата, която стойност не би трябвало изобщо да дължат при гравитачно водоснабдяване или съответно да дължат в непълнен обем при комбинирано водоснабдяване.

С настоящото предложение за изменение ще бъде гарантирано на всички български граждани, че ще заплащат справедлива и адекватна цена за използването на ВиК услуги.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Голаров Костадинов
Цолго Анастас
Коста Георгиев Стоянов
Ангел Кеманчев Спасов
Емил Янков Янков
Данчо Димитров Димитров
Убайло Георгиев Георгиев
Славко Янков Янков
Маргарита Лахалева

Ивоино Василь Стошев
Зиошча Радева Чертаева
Димитр Валентинов Гурев

Ильско Стошко Брагел
Драшва Петрос Петрос

Веселин Милонов Весел

Константина Венциславова Петрова
Зишча Свобод Зишча

Петр Николаев Петров
Мишча Ангелов Димитров

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

На Закона за изменение и допълнение на Закона за водите

1. Основания за законодателната инициатива.

Законодателната инициатива е породена от необходимостта общините като орган за местната власт, да упражняват свободно своето право на самостоятелно самоуправление в рамките на закона, Конституцията и в интерес на обществото.

2. Заинтересовани групи.

- всички български граждани, тъй като услугата по водоподаване е жизненоважна и следва да бъде достъпна за всеки дом, предприятие, офис, на конкурентна цена и добро качество. Към момента, с консолидирането на водните ресурси и дружества в асоциации, предимно се завишават цените, без да се влагат инвестиции;

- Министерство на околната среда и водите;
- Комисия за енергийно и водно регулиране;
- В и К оператори;

3. Анализ на разходи и ползи.

Предвидените със законопроекта промени ще доведат да запазване на много работни места, тъй като отказалите се от членство в асоциацията по ВиК общини ще запазят работещи своите общински ВиК дружества и предприятия. Също така на общините няма да им се налага да заплащат средства за членски внос към съответната асоциация, който внос е немалка сума. Евентуално напусналите общини, ще имат възможност да запазят цените на услугите по водоподаване или поне да не ги увеличават в пъти, което е в интерес на гражданите.

4. Административна тежест и структурни промени.

Законопроектът не е свързан с увеличаване на административни такси или други административни тежести.

5. Въздействие върху нормативна база.

Законовите изменения и допълнения ще наложат промени в подзаконов нормативен акт - ПОДАВИК (Правилник за организацията и дейността на асоциациите по ВиК).

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Георгиев Костадинов
Снежана Радичева

Костя Георгиев Стоянов

Ангел Николаев Славчев

Емил Янков Янков

Димитр Димитров Димитров

Ивайло Георгиев Георгиев

Светко Васильев Васильев

Маргарита Мараева

Ивоинко Василев Иванов

Зюленица Радева Корталева

Димитр Валентинов Георгиев

Ивася Стоянов Вразел

Лактиен Петров Петров

Веселин Миланов Весел

Константина Венцилаева Петрова

Злати Костов Златев

Петър Николаев Петров

Ивася Ивасев Димитров